

2 חמץ 2

מזכירות הממשלה

סטרטגיה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל

ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית
יום א, י"ז באלול התשמ"ב - 5.9.82
(בשעה 15:00)

נכחו: חברי הועדה - השרים:
ש. ארליך - יו"ר, ד. לוי,
מ. נסים, י. נאמן.

נציגי ההסתדרות הציונית:
א. אביחי, מ. דרובלס, א. כץ,
ע. לוינסקי, מ. ריבלין,
י. שפירא, א. תבין.

ועדו: חברי הועדה - השרים:
י. ארידור, ז. המר, מ. צפורי,
א. שרון.

נציגי ההסתדרות הציונית:
ר. ויץ (בחו"ל).

מ. דקל	- סגן שר החקלאות לענייני התיישבות
חיי"ח. פורת	- משרד הבטחון
א. כראון	- הסוכנות היהודית
י. בן-זאב	- החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
י. דקל	- משרד החינוך והתרבות
ש. יהלום	- משרד החקלאות
נ. יניב	- לשכת סגן שר החקלאות לענייני התיישבות
ק. מלכה	- משרד הבינוי והשיכון
י. מרגלית	- צה"ל
אלימ. ד. סתו	- הקרן הקיימת לישראל
ח. צבן	- משרד התעשייה והמסחר
א. עטיה	- משרד הפנים
מ. שחם	- ראש המועצה האזורית דרום הר חברון
ר. שכטר	- מנהל מינהל מקרקעי ישראל
מ. שמיר	- משרד האוצר
ד. שקל	- מזכיר הועדה
א. לישנסקי	- מזכיר הועדה

./סדר-היום

בפרוטוקול זה 30 דפים.

רשמה: לאה הנדל

הת/34	סדר היום:	הקמת ישובים בארץ-ישראל על-פי מדיניות הממשלה ותכניותיה	א.א.א.
הת/35		הקמת "ועדת מעקב" למעקב אחר ביצוע החלטות הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית	א.א.א.
הת/36		תכנית פיתוח דרום הר חברון	א.א.א. 2-
הת/37		סוסיה:- ישוב קהילתי בדרום הר חברון	א.א.א. 16.
הת/38		כוכבא:- ישוב קהילתי בהר חברון	א.א.א. 16.
הת/39		גינת:- ישוב קהילתי בצפון השומרון	א.א.א. 17.
הת/40		אליסיני:- ישוב קהילתי בצפון חבל עזה	א.א.א. 22.

תת/34. הקמת ישובים בארץ-ישראל על-פי מדיניות תמשלה ותכניותיה

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני מתכבד לפתוח את ישיבת הועדה. אני מבקש להביא שני דברים, לפני שניגש לסדר היום שקיבלתם. הבוקר, שודרה ידיעה ברדיו, שהועדה, בישיבה זו, תחליט על הקמת שלוש נקודות כצעד נגד מסמך נשיא ארה"ב. בעיני זו ידיעה אנונימית, אינני יודע מי מסר אותה. התכנית להקמת שלוש הנקודות הוכנה זמן רב לפני שמישהו מאיתנו ידע על מסמך נשיא ארה"ב, זו האמת. לתמשלת ישראל מדיניות בסיסית ועקרונית קבועה ליישוב ארץ ישראל, ואינה מושפעת בביצוע מדיניות זו מתמסר של הנשיא. אין ישוב ארץ ישראל משמש אצלנו כהתגרות ואף איננו זקוקים לשום עידוד להגברת ההתנחלות, מהעמדות שמצהיר עליהן נשיא ארה"ב. אני מבקש, איפה, להבהיר, שאין כל קשר בין דבר אחד למשנהו. אנחנו נמשיך במדיניות כפי שקבענו וכפי שאנו קובעים, תמשלה וההנהלה הציונית, לפי התכנון.

תת/35. הקמת "ועדת מעקב" למעקב אחר ביצוע החלטות הועדה לחתיישובות תמשותפת

לתמשלה ולתסתדרות הציונית העולמית

סגן רה"מ ש. ארליך:

דבר שני, אני מבקש את אישור הועדה להקמת ועדת מעקב למעקב אחר ביצוע החלטות הועדה. אנחנו מחליטים הדבה החלטות טובות, אך לא תמיד אנו יודעים מה מתבצע ומה לא. אני מציע, שהועדה הזו תורכב מ-5 חברים - אשר נאמן, סגן שר החקלאות מיכאל דקל, מתי דרובלס, רענן וייץ ושר השיכון או נציגו. זו תהיה ועדת חמישה, שתעקוב אחר ביצוע החלטות הועדה הזו. האם זה מקובל עליכם, או שיש הערות?

מר ע. לוינסקי:

תוסיף את מר משה ריבלין לוועדה.

סגן רה"מ ש. ארליך:

בבקשה, משה ריבלין, ברור הבא. אז גם משה

ריבלין יהיה חבר הוועדה.

חז/36. תכנית פיתוח דרום הד חברון

סגן רה"מ ש. ארליך:

אנו ניגש כעת לסדר היום ונתחיל בתכנית פיתוח

דרום הד חברון.

מר י. דקל:

התכנית של הד חברון מוצגת בזה לפניכם בשלמות

וכוללת גם ישובים קיימים וגם ישובים שאושרו להקמה וגם ישובים שאנו מציעים להקים. בחרנו להציג את המכלול, משום שהוא מציג תפיסה לגבי פריסת ההתיישבות בחבל ארץ זה. לפניכם מפה מפורטת למדי. (מצביע על המפה) : כאן חברון. התכנית מציגה רעיון של פריסת פרסה סביב, סביב להד חברון עם כמה נקודות במרכזה, כאשר, בצד המזרחי של הפרסה, על ספר המדבר, ישנם שלושה ישובים קיימים: כרמל, מעון ולוציפר. אנחנו מציעים להוסיף עוד שניים: את נחל חבר, שהיום הוא מאחז צבאי ויהיה ישוב קהילתי בשם יקין; ואת סוסיה, שיהיה ישוב קהילתי וישמש גם מרכז אזורי לקבוצת הישובים הזו. (סוסיה מופיעה גם כהצעה עצמאית במסגרת של הישובים המוצעים להקמה). זו קבוצת הישובים על ספר המדבר בצד המזרחי.

הגבול הדרומי של האזור תחום ע"י קבוצת אזוריים קיימים ושאושרו להקמה ובהקמה, החל מיער יתיר ועד אזור להב. הם כוללים את הישובים עמשא, ארדון, חורבות יתיר ומייתר - קבוצת ישובים שכולה אושרה להקמה בעבר. מוצע להוסיף ישוב נוסף - יתיר ג', בחלק הצפוני של יער יתיר. מוצע להוסיף ישוב נוסף - עומרים - ישוב קהילתי, ליד כביש חברון באר-שבע. בזכור, אישרה הועדה להקמה ישוב בשם אותניאל, שהיה באזור צומת סמוע, מצפון לדהיה. את הישוב הזה לא ניתן להקים. היועצת המשפטית שלנו קבעה, שלא יהיה סיכוי לישוב לקבל את הקרקע ולהקים את הישוב. לפיכך, ויתרנו בשלב זה על הדעיון ובמקום הישוב מצפון לדהיה, מוצע הישוב עומרים, שהוא ישוב קהילתי ליד כביש חברון - באר-שבע, מדרום לדהיה, במקרה זה.

קבוצת הישובים במערב הפרסה, שאנו מדברים עליה, כוללת למעשה שתי שורות של ישובים - שורה אחת של ישובים שמתחילה במצפה-גוברין, או תלם. על תלם כתבנו "ישוב קהילתי שיתופי". לפי רצון תמתישבים, אני מבקש לתקן ל"מושב שיתופי". אדורה, נגוהות, שני ישובים קהילתיים באזור אמציה - לכיש. אחד מהם נקרא היום: "מצפה לכיש" והשני "מצפה אמציה" - שניהם מאחזי נח"ל קיימים. נוכל להתחיל בעבודה באדורה, שם הקרקע כבר מצוייה בידנו. לגבי נגוהות, כרגע ישנם ברורים בהקשר לשטחי קרקע אפשריים לאורך הכביש, קצת יותר מערבה ויתכן שבתכנון נוכל להציג גם את הישוב הזה כוודאי להקמה. כמו כן, אשכולות או מצפה - לתב בחלק הדרום מערבי של האזור.

הקו השני של הישובים מתחיל בנחושה ושקף, שהם ישובי עובדים חקלאיים קיימים. מוצע להקים ישוב בבית מרסים, להקים ישוב בלהב ג' וישוב באשכולות - אותו הזכרתי קודם.

כך אנו משלימים פריסה של מעין פרסה כזו סביב הר חברון, עם אותן נקודות פנימיות יותר, שבעצם מהוות, בצד המערבי, שתי שורות

של ישובים בגבול המערבי של הפרסה ולא שורה אחת, כפי שנמצא בצד הזה.

בדף 3, במאזן, אתם רואים מהם הישובים שאנו ממליצים על אישורם. כל היתר, אלו ישובים, שהועדה הנכבדה הזו כבר אישרה בעבר. אני רוצה להעיר, כי לגבי חלק מהישובים המופיעים כאן, יש הצעה שתהיה חקלאות בישוב. בשונה ממה שמופיע כאן, אנו מציעים, שהועדה תאשר את הקמת הישובים. כאשר לתמצאות אמצעי הייצור החקלאי באזור - תמסר סמכות לדשות לתכנון חקלאי, אשר תקבע את החלוקה של אמצעי הייצור החקלאיים, קרקע ומים בין מי שתמצא לנכון, בקרב קבוצת הישובים שבאזור. ההערה הזו נוגעת לבית מרסים, לאשכולות, ללהב גי וליתיר גי.

אם כן, אנו מבקשים, שתאושר קבוצת הישובים הזו.

עכשיו, בתוך קבוצת הישובים הזו, בועדת משנה שדנה בשבועות האחרונים על אפשרויות הביצוע, הצענו שתוקמנה לאחר, הנקודות אדורה וסוסייה, כשאנו מקימים עכשיו, כמאחז נח"ל, את עומרים. זו הצעה, בבקשה.

השר מ. ניסים:

כמה ישובים אתם מבקשים לאשר?

מר י. דקל:

אנו מבקשים לאשר 9 ישובים. אנו רוצים להכנס להליך תכנוני לגבי כולם. יש לנו, כנראה, סיכוי, שנקבל אפשרות לבצע, מתוך הקבוצה הזו, שניים לאחר.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה להשלים את ההצעה. הייתי מבקש את אישור הועדה הזו לנקודות הבאות. חלקן בתכנון. חלקן אנו מוכרחים להתחיל לתכנן

ובשביל זה אנו צריכים את האישור. הישובים יוקמו בהתאם לתקציב שיוזרם: נגוהות (מצפה לניש), אדורה, עומרים, סוסיה, כוכבא, גינת. ואילו את הישובים: בית מרסים, אשכולות, להב גי ויתיר גי - הישובים החקלאיים - לא לאשר אותם היום ולא לדבר עליהם, היות ואנו צריכים לשבת עם מנהל התכנון ולברר את כל נושא אמצעי הייצור החקלאיים, כמות הישובים שיוקמו...

סגן רה"מ ש. ארליך:

אלו ישובים שלגביהם יש השגות לחקייס?

מר מ. דרובלס:

לחקייס ולתנועות אחרות שישנן. מבחינת אמצעי הייצור החקלאיים, אנו עדיין לא יודעים מה מצב האמצעים. אני מקווה, שלקראת הישיבה הבאה, אפשר יהיה להציג את תמשר הקמת הישובים עם אמצעי הייצור החקלאיים. זה לגבי דרום הר-חברון. לגבי צפון השומרון - גינת - אני מבקש אישור הועדה הזו לכך.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אפשר לאשר באופן כללי, גלובאלי, את כל תמוצע.

מר א. כ"ץ:

אני מבקש לשאול את המציג את השאלות הבאות:

1. מה תמצב מבחינת כח אדם וגרעינים לכל הישובים תמוצעים ברשימה המורחבת וברשימה תמצומצמת.
2. נאמר בחומר ששלחתם הביתה, ובצדק, שתפיתוח חקלאי יהיה איטי, בגלל הסיבות של הדקע הפיזי והנתונים בשטח, כאשר הדגש מושם גם, ובעיקר, על תפיתוח תעשייתי

כבסים כוללי לחייה. האם יש כבר תכנית יותר מפורטת, פרט למשפט - "בסיס תעשייתי", לשובים המוצעים, מבחינת ענפים, מפעלים ותחמת כח האדם לאותם מפעלים וענפי תעשייה הנמצאים באותם ישובים.

3. האם יש למישהו איזו שהיא תחזית, המבוססת כמובן על הנושא התקציבי לגבי לוח הזמנים של שתי מערכות הישובים שהוצגו - הקבוצה הקטנה והקבוצה היותר גדולה? תודה.

מר א. בראון:

ראשית, כמובן, אני מקבל את מה שנאמר. הייתי מציע, באופן מעשי, להתרכז בשני דברים. מתוך כל הקבוצה הזו, לקבוע עדיפויות. היות ואנחנו יודעים את מצב התקציבים למיניהם, הייתי אומר, שהיות והתרכז האזורי או הישוב הקהילתי שנקרא סוסיה (מעון בי) הוא המקום, שבעצם כל האזור צריך להשען בעתיד עליו, והיום גם אין שם שום דבר, הייתי רואה כעדיפות ראשונה, כניסה גם בתכנון וגם בתקציבים להקים ישוב זה.

דבר שני שאני מציע - מאחז נח"ל שקיים היום, וקיים כבר די הרבה זמן. הוא נקרא יקין, או מעלה-חבר, הייתי מכניס אותו ממש כעדיפות, כי יש גרעין...

סגן דהימ ש. ארליך:

באותה מסגרת כמו סוסיה?

מר א. בראון:

לא, כי מעלה חבר קיים כבר, ויש גרעין אזרחי, שמוכן להכנס לשם כבר היום. הוא מורכב מתושבים של קרית-ארבע. הגרעין מוכן להחליף את הנח"ל שנמצא במקום ולאזרח את ההאחזות. כמובן, מישהו צריך לקבל אותו ומישהו צריך לארגן את זה, אבל שם אפשר להתחיל היום, נדמה לי, יותר מאשר

במקומות אחרים.

אני רוצה גם להסביר זאת ואולי זה יענה לשאלת מר כ"ץ. למעשה, לפני שבועיים פתחנו את המפעל הראשון של תע"ש ביישוב כרמל. הוא התחיל לעבוד בייצור במקום. המפעל מיועד למספר ישובים בסביבה. אמנם הוא יעסיק מספר לא גדול של מועסקים, אבל הוא בנוי בחולט, ראשית, לעבודה של יהודים, ושנית - למתן תעסוקה לישובים הסמוכים אליו, שם כרמל, מעון ויקין ולשיקום. אנחנו חשבנו, שאם לא תהיה ברירה, נשתמש אפילו בנח"ל שיעבוד שם. בינתיים יש אנשים שבאים מקרית-ארבע לעבוד במקום זה. בעתיד יבואו מיקין. לכן אני רואה את המקום הזה כאפשרות של עדיפות באיזרוח. כלומר, אני רואה בו גם בסיס שקיים כבר, גם גרעין שמוכן ללכת אליו וגם מקורות תעסוקה שיכולים להתחדר. לכן, רציתי להוסיף, לכל מה שדובר, שיש לקבוע את סדר העדיפויות. כשישוב אחד הוא במקום חדש לגמרי, שלא יושבים בו. והאחד זה מאחז נח"ל, שלפי דעתי, אפשר לאזרח אותו מחר.

השר מ. ניסים:

אני מבקש, בהעדרה של הגברת פליאה אלבק מהדיון, להעלות את הנושא, שאני מתאר לעצמי שהוא נבדק, אך לי לא ידוע על כך, נושא הקרקע. לאמור: אין להקים ישוב, אלא לאחר שנבדקה שאלת הקרקע - האם יש לו אדמת מדינה אם לאו. כשכל ישוב שיוחלט עליו היום, יהיה כפוף לבדיקה הזו.

סגן רה"מ ש. ארליר:

אני מבקש להודיע מייד, שאנו לא נסטה, כהוא זה, ממה שאמר השר ניסים. ואם יש לגבי איזה ישוב ספקות, אנו מייד מודיעים, שזה טעון בדיקה והאישור הוא על תנאי.

השר י. נאמן:

מבחינת כבישים באזור הזה, רציתי את דעתם של המתכננים, כי אנחנו בתכנית שהגשנו, בצד התקציבי, מדברים על כביש שהולך מחברון,

או קרית-ארבע דרך כרמל, מעון, קריות, עמשא ועד לכביש ערד - האם בעיני המתכננים זה כביש חשוב לאזור הזה?

שנית - אם יסתבר, שהשנה יהיה כסף לעשות תשתית ראשונה של הכביש הזה, או להביא אותו למצב ראשוני, אבל אחייכ לא יהיה כסף כדי לתמשיר, במשך כמה שנים, לתפור אותו לכביש סוג אי, האם זה גם כן בסדר מבחינת תמתיישים, או שאז לא כדאי לעשות אותו? הבעיה הזו עולה על הפרק.

מר ח. פורת:

אני באמת שמח על ההערה של פרופסור יובל נאמן, מפני שאני סבור, שהנושא של הכביש הוא מרכיב מרכזי ביכולת להבאת תמתיישים ולתפיכתו של האזור הזה לאזור שיש בו אוכלוסיה בעלת היקף. פה על תמפה לא מצויינים הכבישים שמצויינים בתכנית המתאר הארצית. אבל רק ביום שישי האחרון, לקראת הישיבה הזו, עשיתי שם סיור. התכנית שהוצעה בשעתו לכביש ארצי, דיברה על כביש שיעבור הדבה יותר מזרחה, באזור, שהוא בעצם איננו מחבר אף נקודה, ולכן גם, משקלו, מבחינה תמתיישובית, איננו רב. הצעה שהועלתה היתה, שכל הישובים שמוצעים כאן, שעיר תמחוז שלהם - בעתיד בוודאי, אבל גם היום, במידת מה, היא קרית ארבע, יגושרו בכביש שיחבר את ערד, עמשא, ניות, לוציפר, לאחר מכן יעבור הכביש קצת מערבה ממעון וכרמל, יתחבר ליקין (נחל חבר) ויגיע לקרית-ארבע.

סגן רהימ ש. ארליך:

נכנס עכשיו מר שכנר, ראש תמועצה האזורית דרום הר חברון. כיוון שדנים באזור שלו, הוא הוזמן להיות נוכח.

מר ח. פורת:

אם כן, מדובר כאן על כביש שיחבר את אזור בקעת ערד, שזו גם תמשכצת חקלאית תמיועדת לישובים האלה - היום צריך לנסוע אליה בסיבוב גדול, שהוא פי 3 מאשר הדרך תמקצרת הזו. תוואי ראשוני כבר קיים.

התכנית קיימת. הכביש יחבר את עמשא, קריות, יעבור קצת מערבה למעון וכרמל, יגיע אל יקין ויתחבר, ממזרח, אל קרית-ארבע, ובכך, בעצם, גם יצור את הקשר בין הישובים עצמם, גם יצור את הקשר אל עיר תמחוז, קרית-ארבע וגם אל השטחים החקלאיים וישתלב בכביש הארצי הגדול, שנקרא כביש ארץ תמרדפים, או כביש אלון וישלים את החלק שלו מדרום. היום, כל מי שבא לישובים מתרשם, שהבעיה הקשה ביותר מבחינת הנגישות אל הישובים, היא, באמת, בעית הכביש הזה. לכן היתה הצעה לחקצב אותו לבצע אותו מיידית. חלקו כבר מבוצע.

עכשיו, אני רוצה להעיר עוד שתי הערות - האחת - בקשר לנושא של אותניאל. נמסר כאן ע"י יו"ר הועדה, שהישוב הזה הוסר בינתיים, בגלל תעובדה, שלא נמצאו קרקעות מדינה מתאימות. לי נדמה, אם מסתכלים במפה, שעל הדרך הזו, שבין באר-שבע לבין חברון, מתבקשת הקמת ישוב צפונה לדהיה, כלומר, בין דהיה לבין אדוריים, כישוב מרכזי שם, על הצומת שהולכת מצד אחד ליאטה. לפי מיטב ידיעתי, על יסוד דברים שמסר תמתכנן האזורי של אזור באר-שבע, ישנה אפשרות לכך. על-כל-פנים, לא הייתי מציע בתכנית לפסול ישוב מעין זה על הסף, אלא לקבוע אותו באופן עקרוני ולמצוא את הקרקע המתאימה לזה.

מר א. בראון:

אנו לא פוסלים שום דבר, למה לעשות מזה

אידיאו לוגיה.

מר ד. שקל:

מה שחסר כאן אלו הנתונים התקציביים הדרושים הן

לתכנית ומצומצמת והן לתכנית הרחבה וכן מוטעם המקורות הכספיים?

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני מבין, שלשם כך אתה יושב כאן. אבל אני מבקש

להעיר לנציגי האוצר, שיפסיקו להיות כאן כלכי שמירה. הם מיותרים. הועדה

הזו לא תחליט דבר שיהיה לו אישור תקציבי, ואם היא תחליט בלי אישור תקציבי, זה לא יתבצע. כל השאלות הסטריאוטיפיות והקבועות שלכם, הן מיותרות.

מר ע. לווינסקי:

אני רוצה לשאול שאלה. לא הבינתי משהו. אולי זה חוסר הבנה שלי. אני מבין, שיש פה רשימה של ישובים אשר נמצאים לאישור כולל? האם הבינתי נכון, שיש פה הצעה, שלא תהיה כל הדשימה? אני רוצה להבין את ההבדל בהצעות שהוצגו. אני בעד זה, שאם מאשרים, יאשרו באישור כולל. אם אחרי זה, בצד החקלאי יהיה פתרון כזה או אחר, אז יש פה גם מספיק בעיות אחרות לברור, אם בצד התקציבי או דבר אחר. אני רוצה להבין, האם מוצעת הדשימה כפי שהיא כתובה פה, או שיש הצעה אחרת.

סגן דהיימ ש. ארליך:

יש פה שתי בעיות. יש פה בעיה, שמנהל התכנון במשרד החקלאות חייב לבדוק עניין הקשר בין זכויות חקלאיות, וישנה בעיה של השגות של התנועה הקיבוצית.

לכן, אשר לישובים והקולתיים אין ויכוח, נאשר אותם. כיוון שיש השגה של התנועה הקיבוצית, לא תחליט היום בצורה שרירותית, אלא עוד נשמע את התנועה הקיבוצית ונביא את זה לאישור.

אם נלך בדרך שאתה מציע, הרי תחליט פה תחלטה בניגוד לעמדת התנועה הקיבוצית. אני רוצה לענוע התנגדויות, אלא אם לא תהיה ברירה.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה לשכם במקום דקל. אני אתחיל מהסוף. מר לווינסקי, אנחנו לא מחלקים את זה לשניים. ההצעה של דרום הד חכרון, של הישובים

הקהילתיים, היא הצעה של ישובים קהילתיים עם אמצעי ייצור, עם תעשייה, עם תיירות ולא עם חקלאות. אבל במסגרת התכנית של דרום הר חברון, לדעתנו, אפשר להקים בין 3 ל-4 ישובים חקלאיים על דרובאר של קרקע ומים, שעוד לא ברור לנו היקפו. היות ועוד לא סגרנו ולא סיכמנו את נושא תושאבים ואיננו יודעים כמה יש, אנו רוצים לבדוק פעם נוספת את נושא תושאבים. לדוגמא, אי אפשר להחליט על הקמת קיבוץ במקום מסויים, (כאשר לפי המקובל, הקיבוץ, באחוז מסויים מעיסוקיו, צריך לעסוק גם בחקלאות), מבלי לדעת את האפשרויות לכך. במידה ויתברר שאין שם אמצעים לחקלאות, יתכן ולא יוחלט, או לא יוצע להקים את הקיבוץ. אך אם אנו מחליטים להקים את הקיבוצים, זה צריך להיות בתאום עם התנועות. היות ונושא זה עוד לא סגור, אנו מציעים היום, לאשר את הקמת הישובים הקהילתיים ואת נושא הישובים החקלאיים, לעת עתה, לדחות, עד לאחר שהוא יתואם עם מנהל התכנון ועם התנועות הקיבוציות השונות שנוגעות בדבר. הדבר עוד לא סוכס ויש שיחות עם התנועה הקיבוצית בנושא אמצעי הייצור.

מר ע. לווינסקי:

אני מבין, שיש עניין של משאבים חקלאיים, אבל אני

מבין, שיש גם משאבים כספיים. היתי רוצה לדעת, האם הדבר האחד סוגר את השני?

מר מ. דרובלס:

מדובר עכשיו רק על תושאבים וחקלאיים. לתושאבים

הכספיים עוד לא התייחסנו.

שנית, כאשר לשאלתנו של מר כייץ על כח אדם - היום

עומד לדשותנו כח האדם הדרוש לתכנית הזו שהוצעה. אין כל בעיות, במידה וימצאו

תושאבים, אפשר יהיה לאייש את כל הישובים האלה. עדיין אין בעיות של כח אדם,

לפי התכנית שהוצעה עד כה.

שנית, בקשר לפיתוח אמצעי ייצור וחקלאות. חקלאות אין כאן. כל הישובים האלה יתקיימו מתעשייה, תיירות וחקלאות מזדמנת. קרי, במידה ויהיו בסביבה שטחי מרעה, או כל חקלאות אחרת שניתן לנצל אותה, שהיא נמצאת בבעלות המדינה, בחזלט ניתן אפשרות קיום ממנה לאותם הישובים. חקלאות אשר נמצאת בידי אחרים, תשאר בידי אחרים. כלומר, הישובים האלה יתבססו אך ורק על תעשייה, תיירות וחקלאות מזדמנת בסביבה, כי זה מה שיש ועל זה, לפי דעתנו, אפשר להתקיים.

זה איננו סותר את הפרוגרמה של מעון, כרמל ולוציפר, שאושרה ע"י מינהל התכנון, שאלו ישובים של אזור יתיר, שמתוכננים על חקלאות ומשולבים בין שני הדברים.

מבחינת לוח-הזמנים של הקמת הישובים האלה - אנחנו בתחילה מקימים בישובים מוקדים זמניים. מוקד זמני כזה, אפשר להקימו, בדרך כלל, תוך 100 יום מעת קבלת האור הירוק. כלומר מיום החזלטה עם תמשאבים עד לאיכלוס, צריך לקחת כמאה יום.

בקשר לשאלתו של אורי על העדיפות, אני בחזלט מסכים עם התערה של אורי, אבל אנו מציעים את הקמת הישובים האלה, כפי שהצענו, את כל החמישה ביחד, כך שסדר העדיפות לא חשוב.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אכל בין החמישה האלה יהיו שניים ראשונים.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה לקוות, שיעמדו לדשותנו תמשאבים הדרושים לכל אותם הישובים שישנם ואז לא תהיה בעיה. אינני רוצה לפתוח פה לשטן,

אבל אם זה לא יהיה, נקבע סדר עדיפויות. לדעתנו, ישוב שהוקם וצריך לאזרח אותו נמצא בעדיפות ראשונה. חבל להזיק חייילים במקום שיכולים לשבת אזרחים. חייילים צריכים ללכת למקומות, שאזרחים, מכל מיני סיבות, היום, לא יכולים לשבת שם.

סגן רה"מ ש. ארליך:

טוב רבותי, אנו מאשרים, אם כן, סעיף 1 של תכנית פיתוח דרום דה חברון. אנו עוברים לסעיף ב' - סוסיה.

סגן רה"מ ד. לוי:

אני מבקש לדעת, כאשר לסעיף של תכנית פיתוח דרום דה חברון, האם הכוונה היא, שמאשרים את כל הישובים שמופיעים ברשימה הזו?

סגן רה"מ ש. ארליך:

את הישובים והקהילתיים. על החקלאיים נשוב לדון.

סגן רה"מ ד. לוי:

לפני שנמשיך, אני רוצה לומר, אדוני היו"ר - שאנחנו לא יכולים לעשות לעצמנו עבודה קלה. ההסתדרות הציונית על מחלקותיה יכולה לדבר איתנו על בעיותיה ולהיות זהירה מאוד מבחינה האמצעים לגבי ישובים קהילתיים. לאמור, להביא לקבלת החלטות שהן דקלציה. כי אני לא רואה כאן כיסוי. הם זהירים מאוד. כאשר לישובים והקהילתיים הם אומרים: "זה בסדר, לגבי הישובים והקהילתיים, גם על תמשלה לומר את שלה, האם יש לה כיסוי לזה, האם היא הולכת להקים, האם יש לה תכנון לזה?". מבחינת ארץ ישראל ואותה זהירות, אין לי הבדל בין ישוב חקלאי לישוב קהילתי. אני רוצה את שניהם. לא יכול להיות, שמצד אחד נאמר: כאן ישנה בעיה, שאין בידינו תקציבים, לכן לא בטוח שהדבר הזה יקום. לגבי העניין והקהילתי - אמנם נוכל לעבור על סדרה של ישובים רשומים כאן - אבל אני רוצה להיות בטוח שם יוקמו. לכן, אם הבדיקה היא לצד אחד, היא צריכה להעשות גם לצד השני, כי אני רוצה את כולם. השאלה היא - איך אנחנו נערכים לכך והופכים

את העניין למציאות?

מר מ. דרובלס:

אנו ביקשנו היום לתפריד בין הישובים החקלאיים לבין הישובים הקהילתיים מסיבה טכנית גריידא ולא מסיבה תקציבית.

סגן רה"מ ד. לוי:

מתי, אנחנו רוצים אותו הדבר, אבל כאשר מועלית כאן עיני גזבר הסוכנות שאלה מהותית, בעניין זה, אז לפחות שנהיה שקטים ולא נדלג עליה. אני שמעתי ואיני יכול להתעלם ממנה. כדי לעזור ולו לננו, בואו באמת נראה האם היא טכנית ולא מהותית?

מר מ. דרובלס:

אני אסביר. יכול להיות, שלא הסברתי במידה מספקת קודם. למרות שהופיעה פה שורת ישובים, ביקשנו לתפריד היום את הישובים החקלאיים, לא מסיבות תקציביות, אלא מסיבות מקצועיות גריידא. הדובואר של קרקע ומים הולך ונגמר לנו. יש לנו קצת בערבה, קצת בבקעת הירדן וזה הולך ונגמר. באזור דרום הד חברון, היום, כמעט ואין למדינה קרקע. והקרקע מחולקת בין כל מיני ישובים שישנם שם. אנחנו נרצה לבוא לקיבוצים, לישובים שמחזיקים היום קרקע ולבקש מהם לתפריש קרקע עבור התיישבות חדשה. כנ"ל לגבי מים. היות ואני מבין שיש שיחות בין התנועה הקיבוצית ושר החקלאות, בנושא של אמצעי הייצור, והיות ומנהל התכנון של משרד החקלאות הוא אשר קובע את אמצעי הייצור לישובים החקלאיים - והיות וזה עוד לא נקבע, אנו מבקשים לא לחלית היום על כך.

אם מאשרים היום הקמת 5 ישובים קהילתיים, אותם הישובים הקהילתיים, שם מפוזרים ברדיוס גדול מאוד, צריכים ממשוה להתפרנס. אנו רוצים, שאחוז מסויים - 40% - 50% מהיהודים יתפרנסו מאמצעי הייצור במקום ולא יהיו ישובים ללינת לילה, בלבד. אז נניח, באופן היפותטי, שהועדה תרצה

לחליט, שאחוז מסויים מהאוכלוסיה ביישובים הקהילתיים, צריך להתפרנס מחקלאות - אני חושב שזה לא יהיה כך, אבל לא אוכל לקבל היום את החלטה, כי אטעה את הועדה. או אם נניח, נחליט על הקמת ישוב קיבוצי פה, בלי לדעת מה מכסת הקרקע ותמים שעומדים לדשותנו, אולי אותו הקיבוץ, לבסוף, לא יוכל לקום. לכן ביקשנו לתפריד בין החלטה על הקמת היישובים הקהילתיים לבין החלטה על הקמת היישובים חקלאיים, מספרם ואמצעי הייצור שלהם, שתוכרע לאחר שהנושא יוברר ביחד עם משרד חקלאות. כפי שהבנתי, התנועה הקיבוצית מנהלת שיחות עם שר חקלאות בנושא. עד היום זה לא בשל. אני רוצה לקוות, שבישיבה הבאה נוכל להביא זאת, לאחר שנבהיר את הנושא חקלאי. היום הנושא עוד לא בשל לחלטה. לדחות את החלטה על היישובים הקהילתיים יחד עם דחיית החלטה על היישובים האלה, זה יהיה חבל, מכיוון...

סגן רה"מ ד. לוי:

רגע אחד, מתי. איש לא הציע לדחות. אני הצעתי אחרת, תפוז מלדחות. הצעתי, שאם אנחנו מקבלים החלטות, שהחלטות האלה יהיו בגדר החלטות לביצוע ולא החלטות דקלרטיביות.

מר מ. דרובלס:

אם זה כך, עניין ההפרדה מתחזק עוד יותר. אני מצטרף להצעתו של סגן ראש תזמזלה.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אדוני, סגן ראש תזמזלה - יכולנו היום לחליט על הכל, אלא יש חששות גם למנהל התכנון וגם לתנועה הקיבוצית. לכן החלטנו, כדי לא לעכב את תכנון היישובים הקהילתיים, כי אנחנו מפרידים בין שני הדברים האלה. אבל הסיבות הן בדיוק כפי שהציג אותן מתי דרובלס - סיבות טכניות, מעשיות ולא סיבות תקציביות. לחליט החלטות דקלרטיביות, זו לא מטרת החלטות. לכן, העניין יובא לישיבה הקרובה של הועדה לאישור, החלטה ולביצוע.

סגן רהי"מ ד. לוי:

אני מבין אדוני היוזר מדברין, שלגבי הישובים

אין בעיה תקציבית.

סגן רהי"מ ש. ארליך:

נכון.

סגן רהי"מ ד. לוי:

רשמתי לפני שיש תקציב לזה. לא שאין תקציב

ומשום כך לא דנים בזה, אלא יש תקציב לזה. כי אני רוצה לבצע, הן את הישובים

הקהילתיים והן את הישובים החקלאיים.

מר מ. דרובלס:

אדוני השר, מתקציב נוסף שחטיבה תקבל.

השר ד. לוי:

אתה יודע מה? אני הרי לא יושב איתך במוי"מ - מה

חטיבה תקבל ומאיפה תקבל. כשבי לי זה תקציב אחד. אם אני שומע, שאין בעיה

תקציבית, אני שקט ואני רושם את זה לפני.

סגן רהי"מ ש. ארליך:

אני מבקש לומר, שמבחינה תקציבית לא תהיה שום

הכנה בין הישובים החקלאיים לבין הישובים הקהילתיים, זה ברור.

ת/37. סוסיה - ישוב קהילתי בדרום הר חברון

ת/38. כוכבא - ישוב קהילתי בהר חברון

תת/39. גינת - ישוב קהילתי בצפון השומרון

סגן רהי"מ ש. ארליך:

רבותי, בסעיפים הבאים: ב', ג', ד', אני מבקש לעשות דיון משולב, כדי לקצר את הזמן. אבקש מסגן שר החקלאות, שיציג את שלושת הסעיפים, נעשה דיון משולב על שלושתם ונחליט.

מר מ. דקל:

על סדר היום מופיעים שלושה ישובים. כאן אני חייב להקדים הערה בקשר לנושא התקציבי, שאולי גם קשורה בדיון הקודם. כמובן שנצטרך לבצע את החוזרים, אשר ההתדרות הציונית העבירה לגבי דרום החרון, אבל מבחינת התיקצוב, יש שם מספר ישובים, שעדיין לא דנו על התקציב שלהם, כגון, יקין ועומרים, עד כמה שאני זוכר. אני מקווה, שבזמן הקרוב ביותר ידועו וגם ימצאו תמסאבים. אני מעיר זאת על-מנת שנדע, שהחלטה היתה החלטה עובדתית לתכנון. ההתדרות הציונית מבקשת רשות לתכנון, אך בשלב זה עדיין אין תקציב עבורם.

עכשיו, שלושת הישובים, שאנו מבקשים להם אישור, נוסף לארבעת הישובים שאושרו בישיבה הקודמת: בדרום - סוסיה. סוסיה כבר הוזכרה. כוכבא - שיש לנו כבר גרעין בשבילו. הוא יהיה דרומית מהצומת של גוש עציון, בדרך לחרון, על הצד הדרומי של החווה החקלאית. הישוב השלישי שאנו מבקשים לו אישור - גינת, נמצא ליד גינת. נמצא בתוך היער, בשטח קטן ולא שם הכוונה להקים את הישוב. אלא כאן (מצביע על תמפה) יש שטח קרקע בבעלות תמדינה, שטח גדול מאוד, שהוא דרום מזרחית מגינת. הכוונה להקים שם את גינת. יש שם מקום לעוד מספר רב של ישובים, ואני מקווה שגם יהיה שם. ליישוב גינת יש גרעין.

הבקשה היא לאשר את שלושת הישובים האלה.

בנושא התקציבי - תמדינה הקצתה עוד 500 מליון

שקל להתיישבות ביהודה ושומרון, לפני זמן לא רב. ראש הממשלה מינה ועדה שחבריה הם: חייכ חנון פורת, חייכ יהודה בן-מאיר, מתי דרובלס ואני כיו"ר. אנו הגשנו את יעדי ההתיישבות, את היעדים להוצאת הכסף. כרגע, אני אתייחס לענין של הקמת הכפרים הקהילתיים - שם בהצעה אושרו 7 ישובים, שיש להם כיסוי תקציבי, הן להתחלת והן לתמשך הפעולות.

התקציב מחולק למספר חלקים (אם אטעה, חברי יתקנו

אותי) - 100 מליון שקל מיועדים לארבע כבישים: כביש עוקף כפר קאסם. כביש עוקף קלקיליה - עזון, כביש מחבר בית-אריה - מודיעין, והכביש מכרמל דרך מעון עד ללוציפר. הביצוע יהיה ע"י מע"צ.

140 מליון שקל בשביל 7 הישובים שהזכרתי. 7

הישובים הללו הם באחריות ובביצוע של התתדרות הציונית, החטיבה להתיישבות.

20 מליון שקל לאמצעי ייצור, דרך החטיבה

להתיישבות, לישובים קיימים.

30 מליון שקל לעיבוי ישובים קיימים, שצריך

להקים שם מספר דירות, בכל ישוב וישוב. ישנה רשימה מפורטת, אינני זוכר אותה בע"פ.

27 מליון שקל לקרן-הקיימת, לתפיסת שטחים

לייעור ותפיסת שטחים למרעה.

80 מליון שקל לתכנון, לפריצת דרכים באותם

המקומות, היכן שעדיין הנושא לא ממוסד ולא מבוצע ע"י תמוסדות הממשלתיים ולמים.

100 מליון שקל לנושאים טכנולוגיים ביהודה

ושומרון וכרזרבה שהועדה תצטרך לשבת ולחלק.

אם כן, אנו מבקשים אישור לשלושת הישובים, וכן

אני מבקש לדשום בפרוטוקול את פרוט הסכומים. דומני, שלא טעיתי בנושא זה.

סגן רה"מ ד. לוי:

אדוני היו"ר, חברי הועדה - מאחר וענין התוספת

הועלה כאן, הייתי מבקש, שהועדה הנכבדה הזו לא תכנס לפרוט בענין הזה. נקבעה בלישכתי ישיבה, שלצערי, בגלל אי אלה בעיות של כמה חברים מהועדה שהוזכרה כאן, לא התקיימה במועד שבו היתה צריכה להתקיים. אנו מתאמים עכשיו מועד אחר, שבו נוכל לשבת וללכך את הענין הזה.

כאשר מדברים על כבישים, אשר זה לא דבר שלוחצים

על כפתור והוא קם ונסלל. זה ענין של תכנון. מעייצ צריכה להכנס פה לתכנון מזורז, כדי שלא יהיה איזה שביל שמתמוטט עם הגשם, אלא כביש לכל דבר. צריך לשבת ולתת את הדעת מהם הכבישים בעדיפות ראשונה ביהודה ושומרון. הדבר הזה חייב להקבע על-ידי דיון מקצועי.

דבר שלישי - יש פה, בחלק הזה, עוד כ-30 מליון

שנועדו ליעור ע"י קק"ל. (אפשר לקרוא לזה תפיסה, גידור וגם יעור - צריכה להיות שם גם איכות חיים ולא רק אבק. אבל על זה צריך להחליט בינינו.).

דבר רביעי - באותו סכום, שהוא 500 מליון, עד

כמה שידוע לי, לאוצר יש סכום נכבד לחשרדו של השר נאמן.

השר י. נאמן:

זה מה שקראנו: "רזרבה".

השר ד. לוי:

תקרא לזה "רזרבה", אבל זה בוודאי הולך לדבר שהוא של טכנולוגיה, או של תעשיה, או כל דבר אחר, לכן אסור לנו לדאות, שכאילו כל הסכום הזה מיועד לשובים. לכן, מפאת חשיבות הנושאים האלה, לא הייתי נכנס כעת לפרוט. אם אנחנו רוצים לתפיק את מלוא התועלת, אז הפרוט צריך להיות בין כל הגורמים, גם תמכונים וגם תמקצועיים, בהכנה. לא הייתי נכנס עכשיו לפרוט זה או אחר, כי פשוט אנו נחטא לעצמנו ונעשה דבר והיפוכו. אין צל של ספק, שנצטרך לדאות מהי העדיפות ומה בוער בשובים האלה, הן מבחינת הישובים, הן מבחינת הכבישים והן בענין הייעור, שעליו דיברנו. יש לבצע גם הערכות תכנוניות. יש ישובים שדיברנו עליהם, הם על הנייר, והם בלב ליבו של השומרון, או ביהודה. אז צריך לחזק, האם אנו משאירים אותם כאיים בודדים, ללא שום דבר, או שאנחנו נותנים להם את אותה תנופה, שהם מחכים לה. יש ישובים אחרים, שצריך להתחיל כבר בתכנון שלהם, כדי שיהיו ישובים שעומדים על רגליהם.

לכן, כשהנתונים אינם לפנינו, לא הייתי נכנס לפרוט, כי זה לא ישיג דבר. אנו נעשה דבר והיפוכו.

מר מ. דרובלס:

אדוני היו"ר - אני מקבל את הצעתו של סגן ראש הממשלה ושר הבינוי, בקשר לפגישה הזו, שבאמת צריכה להתקיים. היא היתה צריכה להתקיים בשבוע שעבר, היא נדחתה, ואני רוצה לקוות שבהקדם, אולי השבוע, אולי בשבוע הבא, היא תתקיים. יחד עם זאת, אנו חייבים להכנס מייד עכשיו לתכנון, כי אנחנו נכנסים לאזור, שהוא קשה מאוד מבחינת תחורף, ובחורף לא נוכל לעבוד בו, אם לא נתחיל באופן מיידי.

לאינפורמציה לחברי הועדה, כדי שידעו על מה מדובר - נושא תשתית תכנישים נמצא כולו בידי משרד השיכון. התקציב לתם תלוי באורכם, בטיבם ואיני מתכוון להכנס עכשיו להערכת מחיר, כי לא אוכל לדייק בכל מספר שאגיד.

כדי שיהיה לחברי הועדה מושג - ישוב זמני, בתפקוד של 25 יחידות, צריך לעלות כ-20 מליון שקל.

בתמשך לשאלה הקודמת של סגן ראש תממשלה, במסגרת התקציב השוטף של תמחלקה, אין לנו כסף להקמת ישובים, כי לפי הסיכום בינינו לבין אוצר, התקציב שנתקבל, נתקבל לפעולות שוטפות. התחלטה אומרת, שוהיה ויהיו ישובים, שיוחלט עליהם בוועדה הנכבדה הזו, האוצר יקציב את הכסף. כל ישוב צריך להכפיל, בערך, בכ-20 מליון שקל.

בכל זאת, אני מצטרף להצעתו של סגן ראש תממשלה ושר הבינוי, מר דוד לוי, ואני מקווה שתפגישה שצריכה להיות, תתקיים בהקדם ונוכל להכנס לתכנון ותחלת הביצוע של הישובים, כי אנו חייבים להשיג יעדים מסויימים לפני שהחורף יגיע.

סגן רה"מ ש. ארליך:

טוב, רבותי, אני מבקש ולכם. קודם כל, אנו מחליטים בסעיפים בי, גי ו-די. אנחנו מקבלים את הצעתו של סגן ראש תממשלה ושר הבינוי, שתקויים ישיבה מקצועית, כדי לקבוע את סדרי העדיפות.

דבר שני, אני מבקש להוסיף הערה לדברייך, דוד - תממשלה וחליטה על חצי מי ליארד שקל תוספת להתנחלות בלבד. אנחנו נתבע משרד האוצר תקציב נוסף של 100 מליון שקל למחקר ופיתוח, להעברת מפעלים עתירי ידע. אתה

בוודאי לא מתנגד לזה?

סגן רה"מ ד. לוי:

לי נאמר, שזה סוכס באוצר עם השר נאמן. אם אתה תדרוש תוספת בשבילי, תבורר, אני מאחל לך הצלחה.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני יכול לבשר לך דבר שיפתיע אותך מאוד - פרופסור נאמן לא מתנגד לתביעה שלי.

סגן רה"מ ד. לוי:

גם אני לא. אני רק מאחל לך הצלחה.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אז אנחנו מאשרים. אם יש עוד שאלות, טוב, ולא, הישיבה תסתיים.

חז/40. אלי סיני - ישוב קהילתי בצפון חבל עזה

מר מ. דרובלס:

אדוני היו"ר, אני רוצה להעלות עוד סעיף אחד במסגרת שונות - קיים גרעין שרובו מורכב ממפוני ימית. בראש הגרעין הזה עומד איש שהתפרסם בזמנו - אבי פרחן. הוא אדם חיובי מאוד.

השר מ. ניסים:

הוא עשה כמה דברים, שלא נראו לי יפים מאוד.

השר י. נאמן:

זה חל גם על לפחות עוד אחד מהנוכחים כאן.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני מבקש להודיע, שלמתי יש עסק עם פרחן אחד. לי

יש עסק עם הדבה פרחנים, וגם אלה עשו שביתות ותפגנות.

מר מ. דרובלס:

בכל זאת, אדוני היוזר - התארגן גרעין, אשר מונה

היום, בערך, כ-100 משפחות. רובן מפוני אזור ימית. הם רוצים להקים ישוב בצפון

הדצועה. בזמנו הועדה קיבלה החלטה על הקמת שני ישובים בצפון הדצועה. על-מנת

שהחלטה תהיה יותר ברורה, אני מבקש, שועדה נכבדה זו תקבל החלטה בדבר הקמת ישוב

אחד משני הישובים החלטנו עליהם, שיהיה אלי סיני.

מר י. דקל:

לא צריך לקבל החלטה, יש החלטה.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אתה מדבר על החלטה שנתקבלה ב-30 אפריל 1979?

מר מ. דרובלס:

כן, עכשיו אנו רוצים לתמש אותה.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני אשאל אותך במקום דן שקל - מה עם תקציב?

מר מ. דרובלס:

עכשיו אני חוזר אל מה שאמרתי קודם. אדוני

היו"ר - מדובר על הקמת מוקד זמני בשביל אותם אנשים, שחלקם עוד יושבים במרכזי קליטה, לאחר שפנו מחבל ימית. תכנונה היא, שכל האנשים שקיבלו פיצויים על פינויים מחבל ימית, יבנו את בתיהם וישקיעו מכספי הפיצויים להקמת הישוב. אבל אנו מבקשים תקציב להקמת מוקד זכ-20 - 25 משפחות, על מנת לקבוע נוכחות במקום ושהוא יתחיל לתפקד. האנשים האלה ינסו לחיות מתיירות, מקייט ודיג ומאזור התעשייה ארז. כלומר, מבחינת אמצעי ייצור יש שם תשתית. גם מבחינת כבישים תשתית שם טובה מאוד. הישוב קרוב מאוד לכל התשתית המרכזית, גם של חשמל ומים.

אני מבקש, שהועדה תרשום לפניה, שהחלטה משנת

1979 על אחד מהישובים האלה, אלי סיני, תחודש. כמובן, שאת הבקשה לחשאים נפנה לאוצר.

השר מ. ניסים:

אדוני היו"ר - אני מתנגד לנוסח "לחדש את

החלטה". החלטה קיימת.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אני נכנע לשר המשפטים על הנוסח.

מר מ. דרובל:

לייעד אחד משני הישובים עבור אלי סיני. במקום

יוקם מוקד זמני.

סגן רה"מ ש. ארליך:

אישרנו. תודה רבה, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלת

הקמת יישובים בארץ-ישראל על-פי מדיניות הממשלה
ותכניותיה

יושב-ראש הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית מבהיר כי הידיעה האנונימית ששודרה הבוקר ברדיו ופורסמה בחלק מן העתונים - לפיה תחליט הועדה להתיישבות בישיבתה היום לאשר הקמתן של שלש נקודות התיישבות חדשות כצעד נגד מסמך נשיא ארצות-הברית - אינה נכונה.

הקמתם של יישובים ברחבי ארץ-ישראל היא על-פי מדיניות הממשלה ותכניותיה בלבד; והתכנית להקמת שלש הנקודות האמורות הוכנו לפני זמן רב וללא כל קשר עם מסמך הנשיא ריגן. לממשלה מדיניות בסיסית ועקרונית קבועה, על יישוב ארץ-ישראל שאינה מושפעת ממסמכים חיצוניים כלשהם. אין יישוב ארץ-ישראל משמש אצלנו כהתגרות ואין אנו שואבים עידוד להגברת ההתיישבות מעמדות שמצהיר עליהן נשיא ארצות-הברית.

"אני מבקש איפוא לקבוע", סיים השר ארליך והבהיר, "כי אין כל קשר בין הקמת היישובים למסמך הנשיא ריגן".

הקמת "ועדת מעקב" למעקב אחר ביצוע החלטות הועדה
להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית
העולמית

יושב-ראש הועדה להתיישבות פותח.

מ ח ל י ט י ס :

א. להקים "ועדת מעקב", משותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, אשר תעקוב מטעם הועדה להתיישבות אחר ביצוע החלטות הועדה.

ב. "ועדת המעקב" תקיים ישיבות קבועות, תבדוק עם כל הגורמים הנוגעים בדבר את דבר הביצוע, אי-הביצוע, ביצוע חלקי או ביצוע שסטה מהחלטה של החלטות בתחום ההתיישבות כאמור, ותדווח אחת ל- 3 חודשים לועדה להתיישבות.

ג. הרכב הועדה:-

- (1) סגן יושב-ראש הועדה להתיישבות - יו"ר
- (2) שר הבינוי והשיכון
- (3) סגן שר החקלאות לענייני התיישבות
- (4) ראשי החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
- (5) יושב-ראש הדירקטוריון של הקרן הקיימת לישראל

תכנית פיתוח דרום הר חברון

הח/36

המנהל הכללי של החטיבה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ש. ארליך, מ. נסים, י. נאמן, ד. לוי; הייה מ. דרובלס, א. כץ, א. בדאון, ח. פורת, ד. שקל וע. לוינסקי.

מ ח ל י ט י ס בהסתמך על מדיניות הממשלה בנושאי ההתיישבות וכפוף לחוות הדעת של מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, בענין הבעלות על הקרקע - לאשר כדלקמן הקמתם של יישובים קהילתיים, במסגרת ועל-פי תכנית אב לפיתוח דרום הר-חברון:-

(1) נגוהות (מצפה לכיש): ישוב קהילתי ל- 250 משפחות. (מאחז נחיל קיים) יוקם בנ.צ.מ. 148/101;

(2) אדורה (מצפה אמציה): ישוב קהילתי ל- 250 משפחות. (מאחז נחיל קיים) יוקם בנ.צ.מ. 150/103;

(3) עומרים: ישוב קהילתי ל- 250 משפחות. יוקם בנ.צ.מ. 1455/0865, בשלב ראשון כמאחז נחיל;

(4) סוסיה (מעון בי): ישוב קהילתי ומרכז אזורי לשירותים, ל- 250 משפחות. יוקם בנ.צ.מ. 161/090 על הדרך החדשה בין לוציפר לבין מעון וכרמל;

./יקיו

5) יקין (מעלה חבר): ישוב קהילתי ל- 250 משפחות.
(מאחז נחיל קיים) יוקם בנ.צ.מ. 165/100.

האחריות להקמתם של הישובים הנ"ל מוטלת על החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית עולמית. ענין הקמתם של הישובים החקלאיים שבמסגרת תכנית הפיתוח האמורה - יידון בועדה להתיישבות במועד מאוחר יותר.

(תכנית האב לפיתוח דרום הר חברון שמורה במזכירות הממשלה).

המשך הדיון נדחה.

הת/37 סוסיה:- ישוב קהילתי בדרום הר חברון

סגן שר החקלאות לענייני התיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. לוי, ש. ארליך; מ. דרובלס, מ. דקל וא. בראון.

מ ח ל י ט י ס בהסתמך על החלטה מס. הת/36(4) מהיום וכפוף לחוות הדעת המשפטית של מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, בענין הבעלות על הקרקע - לאשר כדלקמן הקמתו של ישוב קהילתי ומרכז אזורי לשירותים בשם זמני סוסיה (מעון ב'): -

א. היישוב יוקם בדרום הר חברון בנ.צ.מ. 161/090 על הדרך החדשה בין לוציפר לבין מעון וכרמל.

ב. בשלבי התכנון הראשוני יכלול היישוב 250 משפחות.

ג. תעסוקת המתיישבים במקום תתבסס על מתן שירותים שונים ליישובי הסביבה, תעשיה וקייט.

ד. היישוב ישתייך למועצה האזורית הר חברון ויקבל במסגרתה את השירותים הציבוריים והמוניציפליים, ובתוכו יתרכזו משרדיה.

האחריות להקמת הישוב מוטלת על החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית.

./כוכבא

סגן שר החקלאות לענייני התיישבות פותח.

מ ח ל י ט י ם כפוף לחוות הדעת המשפטית של מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, בענין הבעלות על הקרקע - לאשר כדלקמן הקמתו של יישוב קהילתי בהר חברון, בשם זמני כוכבא (תקוע ג'): -

א. הישוב יוקם בנ.צ.מ. 161/114, בין קרית ארבע לבין אזור תקוע מעלה עמוס.

ב. בשלב ההקמה יכיל הישוב 50 משפחות; תכנון הישוב יתייחס ל- 250 משפחות.

ג. הישוב יתבסס על תעשייה בשילוב עם אפרתה וכן שירותים שונים.

ד. הישוב ישתיר למועצה האזורית עציון ויקבל במסגרתה שירותים ציבוריים ומוניציפליים.

האחריות להקמת הישוב מוטלת על החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית.

סגן שר החקלאות לענייני התיישבות פותח.

מ ח ל י ט י ם כפוף לחוות הדעת המשפטית של מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, בענין הבעלות על הקרקע - לאשר כדלקמן, הקמתו של ישוב קהילתי בשם גינת, בצפון השומרון:-

א. הישוב יוקם בנ.צ.מ. 175/198 באזור העיר גינין, בשלב ראשון כהאחזות נחיל.

ב. הישוב יתוכנן ל- 250 משפחות, כאשר בשלב הראשון יתיישבו בו 60 משפחות.

./תעסוקת

ג. תעסוקת החושבים תתבסס על תעשייה, תיירות, קייט
וחקלאות מזדמנת.

ד. הישוב ישתייר למועצה האזורית שומרון ויקבל
במסגרת זו את כל השירותים הציבוריים
והמוניציפליים.

האחריות להקמת הישוב מוטלת על החטיבה להתיישבות של
ההסתדרות הציונית העולמית.

אליסיני:- ישוב קהילתי בצפון חבל עזה

הת/40

ראש החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
פותח.

מחליטים לייעד לגרעין אליסיני אשר כולל
מתיישבים שגרו בעבר בחבל ימית - את הישוב בצפון חבל
עזה, אשר אושר להקמה על-פי סעיף ב' (2) של החלטה
מס. הת/22 של הועדה להתיישבות מיום ג' באייר תשל"ט -
(30.4.79).

האחריות להקמת הישוב - מוטלת על החטיבה להתיישבות של
ההסתדרות הציונית העולמית והיא גם תבטיח מגורים זמניים
לקבוצת החלוץ של הגרעין.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת